

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint.

Felhívás.

A magyar-szlavon kerületi takarékpénztár részvény-társaság saját kebelében hasonló nevű

„magyar-szlavon kerületi hitelszövetkezet“-et

fog Barcson felállítani, melynek üzleti vezetését az alulírott takarékpénztár igazgatósága fogja eszközölni.

Az intézet célja: saját tagjai hitelének a kölcsönösség alapján való előmozdítása.

Egyes évtársulatok 3-3 évre

alakulnak, részjegyenként 20 filléres heti befizetéssel.

Felhívja ebből kifolyólag az alulírott igazgatóság az érdeklődőket, hogy részvények jegyzése végett az intézet helyiségében vagy **Fischer Ármán, Valkó Gyula, Fried Lajos, Deutsch Adolf, Pajtás Fülöp** uraknál személyesen megjelenni és részvényjegyzéseket eszközölni sziveskedjenek.

Az alakítandó hitelszövetkezet működése 1901. évi január 1-én veszi kezdetét. Barcs, 1900. november 18-án.

Magyar-szlavon kerületi takarékpénztár
részvény-társaság.

A garasos hazafiság.

Magyar ipar . . . Honi ipar pártolása . . . Megint csak szalma eséplés, mondják önök kedves olvasóim, mikor fekete kávéjuk után, egy szivarra gyujtva, bodros füst fellegek között belemerülnek kedves ujságjaik olvasásába.

Hiába, unalmas is mindig ugyanarról a themáról folytonosan vitatkozni.

A fenséges kacérsággal felülalt szellemi eledel, a közönségnek sehogysem akar izleni, pedig két millió értékű hazafias frázissal van megfűszerezve. Még sines az az aranyszáju szónok, ki önökkel elhithetni tudná, hogy nem azért hangoztatjuk e szép eszméket, hogy mint megunt dolgot sutba dobva, parforce vadászatokról, favoritokról, az osztálysorsjáték esélyeiről társalogjunk.

Az idealizmussal eltelt ember, a hazafiságát rejtegető lelkes kis csapat ilyenformán hiába viszi bele rajongó lelkének minden tudását a küzdelembe, mely hivatva lenne ezt a jó magyar népet a nemtörődömségből felrázni, hogy megtörhesse azt a vastag közönyt, mely nem törődve az iparcikkék forrásaival — vérének verejtékes

fáradságát, idegen isteneknek áldozza fel.

Mi türés, tagadás, egy arany czvikkeres borotvált arcú, magas czilinderes német „vigéc“ képviselt külföldi gyárának produktumait égis magasztalva, ügyes rafineriával ki tudja vinni, hogy nálunk az idegen árucikkék javára a termékeny, fogékony talaj állandóan megmaradjon, s a mai napig is osztrák mámor tartson fogva bennünket. Amit a becsületes, józan magyar sajtó hosszú évek óta tartó lankadatlan buzgal-mával s fáradságot nem ismerő agitációkkal nem tudott elérni, azt a „hólabda“ „lavina“ elnevezés alatt behozott tisztességtelen verseny egy csapásra meghódította, azt a közönséget, kik még most is ezrek és ezreket küldözgetnek ki Csaszlauba, Prágába, Nürnbergbe.

Kedves olvasóm, te, ki nagy hangu reklamoknak felülve 2 frt. 50 krért meghozatod azt a bécsi golden remontoir arany órát, melyre ráadásul egy óraláncot is adnak ajándékba, egy pár fülbevalót, sőt mi több, kapsz hozzá még 3 drb. fein szappant, egy skatula finom bajusz pedrót, egy kis üveg hajpomádét s ezt a sok-sok tárgyat egy kívül-belül bőrös er-

T Á R C Z A.

Aranymise.

(Folytatás és vége.)

— Leszen minden a te akaratom szerint, anyám. Az özvegy még az nap éjjel meghalt. Rögtön átjött Esztike, az apjával együtt. Ennek elmondotta a fiu anyja utolsó rendelkezését. A temetés után már tudta a leány is. Röviden bucsuztak. Nem esett köztük semmiről se szó. A fiu megköszönte a leánynak, hogy olyan jó volt az anyjához, a leány pedig könnyes szemmel nyujtva kezét csak ennyit szolt:

— Isten veled . . . Isten veled. Bocssás meg, ha valamit vétettem ellened. Gondolj néha rám is, imádkozzál érettem.

Az éjet már a kolostorban töltötte Fráter Titusz . . . A csöndes épületnek ő lett a legcsendesebb lakója. Lelkére ólyom súlylyal nehezedett a bánat. Nem panaszkodhatott senkinek. A kísértések sokat gyötörték. Látta szenvedni azt a leányt,

láttnia kellett. Hetenkint kétszer sétára indultak a kolostorbeli papnövéndékek. Ha a városból a kálvária kápolnához mentek, utjuk mindig a Wéberék háza előtt vitt el. A virágos ablakban ott ült Eszti, valami kézimunkán dolgozgatva. Fráter Titusz, akárhogy föltette magában, hogy nem fog az ablakra nézni, mégis bepillantott mindig. Tekintetük találkozott, csak egy röpké pillanatra, de ez elég volt, hogy mind a kettő lássa, mennyire szenved a másik.

Igy tartott ez már hosszú két esztendő óta.

Őszbe hajló nyáron, egy délután nem volt az ablakban a leány. Fráter Titusznak föltűnt ez, aggódni kezdett. Kiérve a városból, sokáig sétált föl s alá a réten. Majd régi kedves helyére ment, a rozszant fahidra, a mohos karfára dölve, némán bámult az alkonyatba. Arra rezzent föl, midőn megnyilt a kápolna ajtaja. Fekete ruhás, halványarcú leány lépett ki rajta, kezében bársonykötésű imakönyvvel meg egy összegyűrt csipkekendővel. Lassú léptekkel indult lefelé a dombon. Szinte le-

begye ment a hidig. A mikor odaért, Fráter Titusz csak akkor látta meg. Menekülni akart, de lába mintha gyökeret vert volna, mozdulni sem tudott.

A leány rápillantott, tekintetük egymásba mélyedt. Ime találkoztak szemtől szembe . . . Fráter Titusz agyán egy pillanat alatt ezer gondolat rohant keresztül. Miért nem tudja hát tekintetét elfordítani? Miért nem tud elfutni? De hát miért is hagyja itt köszönés nélkül. Igen, köszönni fog neki. Ez nem lehet vétek s kalapjához nyult. A leány arcára e pillanatban mintha a derű egy sugára lopódzott volna. Fráter Titusz már fölemelte kalapját, már ajkán van a köszönés, a mikor a kápolna tornyában egyszerre megcsendült az estéli harangszó.

Fráter Titusz összeresztent, mint egy bűnös, hirtelen mellére vonta a kalapját és szemét lesütve, elfehéült ajkkal rebbegte: Ave Mária, gratia plena . . . Elmondta az estéli imát, azután visszapillantott. Távol az uton látta a leányt. Alakja mintha még megtörtőbb volna, a válla rángatózik . . . sir.

szénybe pakolják el neked; te kedves honfitársam, ki negédesen dicsekszel el párisi nyakkendőiddel, angol szövetű öltönyeiddel, te, ki bécsi klakk, frakk és lakkban, prágai keztyűvel kezeden bókolsz, a brüsszeli csipkében diszelgő szépnemnek, vajjon gondoltál-e arra, hogy fekete kávé után miért használod az idegen nációk gyufáit, mikor kényelmesen hanyat dőlve fotelodban, magyar gyufával is reagyuíthatnál szivarodra?

A garmada számra irt ujság-cikkek elolvasása után, melyek hazafiságodra apellálva, a hazai iparezikkek pártolására kér, nógat, könyörög, — gondoltál-e csak egyetlen egyszer arra, hogy legalább abban az igénytelen kis jószágban, amely nélkül manapság már az életet elképzelni sem tudjuk, a mindennapi portékában: a gyufában keresd, kérd, követeld a magyar gyártmányt?

Ha oltár előtt fogadalmat is tettél kizárólag a honiipar pártolására, ugy-e mégis fitymálódva, szinte lenézéssel kérde, hogy a gyufán kezdjük el a hazafiság sokat kürtölt erényeit gyakorolni?

A kérdésben meg van a felelet. Ne is olyan gyártmányon kezdjük az ipar pártolást, mit nálunk elvitázhatlanul primitívül, s ezért mégis drágábban tudnak előállítani.

A magyar gombostü, palatábla, irka, czeruza és a kitünő minőségű magyar gyújtó stb. stb. vásárlásában mutassuk ki sovínismus erényünket.

Ne bankettezzünk, ne abezugoljunk, ne csináljunk demonstrációkat, ha esetleg ellenségeink meggyalázzák munkáinkat — azzal nem érünk ezélt. Túrjuk fel ingujjainkat lássunk munkához, s egymást támogatva, nyissuk meg erszényünket az olyan cikkek vásárlására,

Napok multával azután egyszerre szomorú hírt hallott Fráter Titusz a kolostorban. Azt suttogták, hogy a Wéber Eszti nagy beteg. Emésztő láza van, félrebeszél, senki sem tudja mi baja. Fráter Titusznak eszébe jutottak a leány bucsúszavai: Imádkozzál érettem! Lement a kolostor kápolnájába és a Mária oltár elé borulva könyörgött: Oh Szűz Anyánk, gyógyítsd meg őt! Egész éjjel imádkozott.

Fráter Tituszt reggel ájultan találták társai. Fölvitték, lefektették. Késő délután ébredt föl. Társai azzal a hírrel fogadták, hogy holnap aszszisztenciás temetés lesz. Ki halt meg? kérde. A Wéber pék leánya a szép Eszter.

Kimentek a halottas házhoz. Épen a födelet tették rá a koporsóra. Még egyszer látta a leányt. Ajkán bánatos mosolylyal, fekete ruhában feküdt ott, kezében imakönyv és egy csipkekendő. Kivitték a koporsót az udvarra. Fráter Titusz egyedül maradt a szobában. Révedező szemmel nézett körül. Szölitették. E pillanatban megakadt szeme egy arcképen, a mely a letakart tükör sarkába volt tűzve. A fájdalom elvette az esztét, lekapta a ké-

melyre szükségünk levén, a külföldi, hasonnemű tárgyakkal bátran kiállja a versenyt.

Ne legyünk kishitűek. A megtört közönyösség esodákat fog művelni. Az iskolák és templomok csoportjaiból a nemzeti jólétet hirdető, füstös gyárkémények százával fognak előtörni.

A magyar ipar templomához vezető első lépcsőt garasaink árán építjük fel. Nem kerül ez nekünk egy fillérünkbe sem, ha a külföldi gyufát kiszorítva, egyenlő áru s jobb minőségű magyar gyufát vásárolnánk.

Ha csak Barcs 5-6 ezer lakója is állandóan magyar gyufát használ, s kereskedőink füle hozzá szokik ehhez a szóhoz: magyar ipar, és kényszerítjük, hogy részünkre magyar gyufát tartson raktáron, mindjárt kevesebb lenne ama szomorú vonatoknak a számai, melyek ezrével és ezrével szállítják el véreinket amerika felé, hol új életet kezdve, nemzeti jellegüket levette, megfelekeznek arról a földről, mely őt szülte, felnevelte, táplálta, melynek oly nagy szüksége van a munkás kézre, mint nekünk a falat kenyérre avagy a mindennapi portékára, a gyufára.

Sági Ernő.

H i r e k.

— **A „Barcsi Olvasókör“ estélye.** Kitünően sikerült műkedvelői előadás, nagy és díszes közönség, páratlan jó kedv, fesztelen vígság: ezek azon szavak, a melylyel a Barcsi Olvasókör e hó 24-én műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmát jellemezhetjük. Valóban ily sikerült multság már évek óta nem volt helységünkben. Mintha mindenki érezte volna, hogy immár itt az ideje, hogy keresztültörjük azon korlátokat, amelyek indokolatlanul és ok nélkül válaszfalat támasztottak a társadalom egyes rétegei

pet és elrejtette. Azután kiment az udvarra, a hol a koporsó körül már sorakozott a kar. Nem tudott énekelni, csak mikor társai figyelmeztették, akkor tért magához. És akkor elementáris erővel tört elő szívéből a fájdalom, melyet beleöntött a komor, bubánatos zsoltárba: Circum dede-runt ave dolores inferin . . . Mindenki könnyezett. A zsoltár elhangzott. Búsan, esdedesen megindult a kisvárosi temetés. Odakünn a temetőben némán, falféren állott meg a sírnál Fráter Titusz. A hideg földbe az ő boldogságát temetik most. A koporsóra dobnak egy marék földet az apa és a rokonok. Ugy sugta neki fájó szíve, hogy dobjon ő is egy rögöt.

Lehajolt egy marék földért és oda lépett a sírhoz, könnyes szemmel nézve a koporsót. Felemelte kezét, göresösen összeszorított ujjai közül már majd kihullatta a földet, a mikor megcsendült a kápolna harangja. Fráter Titusz megtántorodott és ájultan rogyott a sír szélére. Oda siettek, fölemelték. Senki sem sejtette bajának igazi okát.

Fráter Titusz nagy beteg lett, az orvosok lemondtak róla. Napokig feküdt esz-

között, úgy igyekezett minden jelenlevő már saját jó hangulatával is, az estét kellemessé, élvezetessé és emlékezetessé tenni. Legelső sorban és a legnagyobb elismerés hangján Gróf Mihály tanító uról kell megemlékeznünk, a ki heteken át fáradozott az előadott darab betanításával. De büszkeségére vállhatik, hogy fáradozása nem kárba veszett munka volt, mert tanítványai — a szereplők — igyekeztek, mint játékkal várakozáson felül kielégítettek bennünket. Kített magáért minden szereplő egyaránt, de különösen ki kell emelnünk Wagner Aurél és Dévai I. Ágoston urak érdemét, a kik nehéz és roppantul hosszú szerepüket hiba nélkül, ügyesen és elfogulatlanul játszták végig. A meg-megújuló taps, a zajos éljenzés nem csak a jó akarat megjutalmazása, hanem méltán kiérdemelt elismerés volt. Az előadást táncz követte, mely igazán kiváló virradtig tartott. Az estély fényes sikerébeu Fried Lajos urnak, a kör buzgó elnökének, mint Pintér Mihály pénzügyőri biztos urnak, a rendezőség elnökének, egyaránt orosz-lán része van. Ők bebizonyították, hogy lehet Barcsen jól sikerült multságot rendezni, csak szívesen kell akarni és mi óhajtjuk, hogy a tél ezen első bálja mintaképe legyen a többi rendezendő multságoknak.

— **Felolvasó estély.** A baresi kérekpár egyesület f. é. december hó 2-án a saját új helyiségében felolvasó estélyt rendez, melyre a tagokat és vendégeket szívesen meghívja. Az egyesület, mely programját edző testgyakorlattal bővíteni fogja, a nagyközönség számára még több élvezetes estélyt szándékozik rendezni, mely elhatározás valóban dicséretre méltó.

— **Táncmultság.** Dacára, hogy más helyen is tartatott multság Barcsen m. hó 25-én este, mindemellett nagyon népes és vig volt a Dobai féle vendéglőben az iparos ifjuság által tartott táncmultság. Világos reggelig folyt a táncz, jó bor mellett, cigány mellett. A multság felülfizetések is voltak, felül fizet-

méletlenül, végre hirtelen magához tért. Suttogva kérte az ápoló szerzetest, hogy hívja a püspököt, annak akar meggyónni.

Mikor az ősz pap megérkezett. Fráter Titusz elmondta az ő szomorú történetét, még azt is, hogy eddigi gyónásai-ban mindig eltitkolta. A püspök könnyezve hallgatta végig. Majd megindultan szólt: Nem vétkeztél, fiam. Aki az Urnak tett fogadalmát így megtartja, aki a fájdalmat ilyen türelemmel tudja elviselni és a ki így tudott szeretni, azt az Ur megjutalmazza. Föl fogsz épülni és egy hosszú életen keresztül szolgálod az Istent.

És az arcképpel mi legyen? rebegte Fráter Titusz. — Ha majd aranymisédet fogod bemutatni, tedd az oltárra a szent Szűz képe mellé és imádkozzál annak lelki üdvéért, a ki most az Ur angyalai között imádkozik teéretted.

x x x

A plébános elhallgatott . . . Majd fölkel s megilletődve így szólt:

— Megyek imádkozni, holnap van az aranymisém.

Nemeskéri Kiss József.

tek nevezetesen: Skergula N. 2 K, Breuer Jakab 80 fillér. Fried Lajos, Vidik Sándor, Rosenberg Zsigmond, Dobai Vilmos, Kis Mór, Lisofszky Adolf, Gróf József, Schler Mihály, Sándor János, Felber Simon, Weisz Mór, Weisz Zsigmond, Marmonstein Izidor, Dévai Gusztáv, Epstein József, Ruzsics József, Petrakovics N. Rosenberg Jakab, 40—40 fillért. Weisz Izidor 20 fillért, kiknek ez uton is hálás köszönetüket fejezi ki a rendezőség.

— **Gulyás Ferenoz** Somogyvármegye tanfelügyelője szombaton városunkban időzött, s részt vett az olvasókör által tartott mulatságon is. Szóba jött ez alkalommal városunk összes iskoláinak államosítása s a tanfelügyelő ez iránt kedvező ígéretet tett, ugyanis oda fog hatni, hogy a községre nézve a legmesszebb menő kedvezményekkel váltsa be az állam iskoláinkat, tekintettel mint határszéli városra. Reméljük, hogy községünk vezető férfiai teljes erejükkel rajta lesznek e rég óhajtott ügy keresztülvételére, miáltal nagy teher esik le községünkről.

— **A barcsi iparos olvasókör** által mult hó 25-én tombolával egybekötve tartott táncmulatság igen jól sikerült, a kör helyiségeit szorongásig megtöltötte a közönség, kik a legvidámabb hangulatban voltak. Éjfél felé volt a tombolatárgyak kijátszása, mely nagy derűtség közt folyt le. Sok szép érdekes tárgyak lettek kijátszva, melyért dícséret illeti a figyelmes rendezőket.

— **Halálozás.** Sokáig feküdt beteg Barcs egyik legöregebb, s köztiszteltetben álló polgára, Schulhoff Dávid. Legnagyobb baja volt öregsége, a 97 év mely nyomta vállait. Szép idő, kevés ember éli meg ezt a kort, hogy a régi időknek élő tanuja lehessen. Sok változását átélte már a haladó időknek s ki e hosszú pályát becsülettel élte végig, valóban tiszteletet érdemel megilletődve álljuk most körül ravatalát. Pénteken, mult hó 30-án hunyt el végelgyengülésben fiának, Schulhoff Simonnak házában, ki a legnagyobb gondnal és szeretettel ápolta. Temetése vasárnap, december másodikán délután lesz, az izr. vallás szertartásai szerint.

— **Botgyár Somogyban.** Berzen-czén a közeljövőben botgyárat szándékoznak felállítani. Ezáltal legalább meg lesz akadályozva ama importálás, melyre a nyersanyagot olcsó áron mi küldjük külföldre. Börzsönyi Gyula főerdész erre a célra 20 hold területet meggyfa csemétékkel már be is ültetett.

— **Rablógyilkos orvtámadás.** Szerdán éjjel ugy 12—1 óra között Hoch József baziai korcsmáros nagy lármát hallott udvarában, amint erre kiment, egyszerre csak 3 lövés dördült feléje, melyek közül egy talált, a többi 2 pedig a jobb és bal oldali falba furódott. A sebesülés noha a serét lövegek közül két darab a tüdőbe furódott, még sem életveszélyes, miután nemesebb testrészekben roncsolást nem okozott. Megjegyezzük, hogy az áldozat testében még vagy 9 különböző helyen serétlövegek vannak, melyek csakhamar eltávolíttatnak. A gyilkosokat kutatja a szomszéd csendőrség, miután a feltevés szerint tisztán aljas boszú, és nem rablási szándék forog fenn, tehát azt falubeli követhette el. A csendőrség feladata nem nehéz és kellő erély mellett

elnyomhatják a községben az előtt nem ritkán előfordult hasonló eseteket.

— **Megy a gőzös . . .** A kaposvár-szigetvári h. é. v. műszaki felülvizsgálatát decz. 11-én d. e. 10 órakor hajtják végre. Ezen műveletet, melyet a keresk. miniszter rendelt el, szigetvár állomásán fogják elkezdni. Addig is vígan fűtőrésze megy a gőzös — szigetvárra.

— **Kinek kell ingyen egy szép naptár?** Mostanság így új esztendő előtt kétségtelenül a legkapósabb a könyv: a naptár. Csaknem minden ember igyekszik beszerezni magának e hasznos könyvet, amely az egész hosszú esztendőn át tájékoztatója sok mindenben. A „Budapest“ ez a közkedveltségű fürge napilap már régóta azt a szokást léptette életbe, hogy előfizetői egész ingyen juthatnak egy tartalmas szép naptárhoz. A ki ugyanis egész vagy fél évre előfizet: az a „Budapest“ nagy képes naptárát kapja, sőt ezenfelül még egy falinaptárt is. A negyedéves előfizetők a nagy naptárt, a hónapos előfizetők pedig a kis naptárt kapják egész díjtalanul. Megjegyzendő, hogy úgy a nagynaptárhoz, mint a kis naptárhoz művészies kivitelű műmelléklet van csatolva, amely berámáztatván, bármely szobának díszére válik. A „Budapest“ előfizetési ára egy évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona, egy hónapra 2 korona. Az előfizetések a „Budapest“ kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3. sz.) intézendők.

— **Kertész Tódor** budapesti műipar-áru raktárának legújabb árjegyzékét ajánljuk karácsony és újév közeledtével meghozatni. Tartalma: Világhírű „Salta“ és az egész új Football társasjáték, — karácsonyfa dísz összeállítás, gyermekjáték, — torna-szerek. A magyar Athlétaikai Szövetség által hitelesített sport cikkek, vadász-lovagló kellékek, finom bőr-árak. Bronz és — porcellán díszműtárgyak. Dohányzó - íróasztal felszerelések, háztartási és konyha berendezéshez való kedélyerítő tréfás játékok stb. Képes árjegyzéket bérmentve ingyen küld Kertész Tódor Budapest, Kristóftér.

— **Karácsonyi, újévi** s más alkalmi üdvözlő kártyák, képeslevelezőlapok-albumok, emlék-, képes-, mesés- és imakönyvek, levélpapírok gyönyörű dobozokban, tenta és toll tartók, karácsonyfadíszek s egyéb ajándéktárgyak a legszebb kivitelben, legnagyobb választékban kaphatók Barcsóna könyvnyomdában. Ugyanott nagy raktáron tartatnak, előjegyzési s különböző kiadású naptárak.

C s a r n o k .

Egy nap Münchenben.

Üti jegyzetek. B. Gy.-tól.

Folytatás.

Mielőtt a kedélyes bajor fővárost elhagytuk volna, még megtekintettük a bérkocsis figyelmeztetésére a temetőt, a mely mindenestre nem utolsó látni valója a szép Münchennek, mert igen sok re-meke a szobrászatnak van itt elhelyezve. E helynek díszben való fentartása mutatja a kegyeletet, a mellyel itt a kedves

elhunytak iránt viseltetnek.

Az egész temető kőfállal kerített, és fedett oszlopos folyosó veszi körül. Rend és tisztaság uralkodik mindenfelé. Számos nők mennek így délután öntözőkannával, hogy a sirok feletti csinos virágos ágyakat ápolják. — Többek között láttuk Liebignek, a híres vegyésznek sírját, melyen nevezettnek fehér márványból készített mellszobra van elhelyezve.

A temető kapuján kifüggesztett rendszabályok közt, az is fel van említve, hogy a temetőbe szivarozva lépni tilos, kutyákat bevinni nem szabad, 10 éven alóli gyermekek őrizet nélkül be nem bocsátatnak. Münchenben olyan szokás van, hogy az elhunytakat a lakházakban órákig tartani nem szabad; hanem azonnal kivitetnek a temetőbe, hol az arra rendelt termekben 48 óráig, nyílt koporsóban kitétetnek.

Mikor ott jártunk is, mintegy öten voltak kitéve, részben igen szép koporsókban, zöld lomboszat és virágokkal körülvéve.

Különös, nyomasztó hatást tett re-ánk, a mint a terem ablakán betekintettünk és ott láttuk a halottakat, oly nyugodt arkifejezéssel, mintha aludtak volna.

Elhagytuk azután a halál e csarnokát is, hol az enyészet bús szölgője érinti lelkünket, hirdetve, hogy e földön minden csak mulandó, és hogy itt valóban csak vándorok vagyunk, útban egy szebb egy jobb haza felé!

Innen azután a bérkocsi kiszállított bennünket a városra, a vaspályához; útközben szívart véve, feltűnt, hogy mennyi sok dohánytőzsde van itt, és mind-egyikben másféle szivarok és áraik is különbözők voltak. Németországban tudni-illik a dohány kereskedelem még szabad, az állam nem vette még kezébe azt.

A kedélyes jó bajorok fővárosát is elhagytuk később; a bajor határ felé ro-bogott velünk a sebes járásu gőzkocsi és reggel már osztrák területen üdvözöltük a felkelő napot, utazva tovább Bécs felé.

A bajoroknál is szokásban van, hogy a lakházak és ebédlők ajtajára jelmondato-akat alkalmaznak, néhányat leírtam egy közleményből és ide jegyzem.

Igy az ebédlő ajtaján olvasható: „Haszt Du genug und Überflusz, Denk auch an den, der darben musz.“

„Zu guten Werk ein guter Trunk, Macht Meister und Gesellen jung.“

A lakszoba ajtaján pedig:

„Ob nun in Hausz stets alles wohl, Dein Augenmerk stets bleiben soll.“

„Regier' mit Sanftmuth und Verstand, Arbeit' auch gerne mit eigner Hand.“

„Die Stubenthür geht auf und zu, Im Himmel ist die ewige Ruh.“

„Willst du recht zu Hause sein, Kehre in dich selber ein.“

Még felemlitem, hogy e jegyzeteimben kétféle úti leírást, a melyben München is tárgyaltatik, néhány adataiban, felhasználtam.

(Vége.)

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világiállításán az összes versenyzők között a hangszeresek csoportjában.
Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

es. és kir. udvari hangszergyáros,
a es. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedüli szállítója
BUDAPEST, II., Lánczhid-utca 5.

Iskolai és mesterhegedűk vonóval.
Gordonkák vonóval.
Nagybőgők vonóval.
Fuvókák.
Szárnykürtök.
Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Ősi magyar tárogató szabadalmazva.
Czimbalmok.
Elpusztíthatlan, kitűnő erős hangu harmonikák.
Templomi és más zenekarok részére szükséges

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállíthatnak.
Községi dobok a legjutányosabb áron.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Harmonika-árjegyzék külön kérendő.
Magyarország legnagyobb fuvó-, vonó- és ütő hangszer-gyára.

14-15

Esemény a magyar irodalomban!

Nagy Képes Világtörténet

A Nagy Képes Világtörténet

azért reménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem

A Nagy Képes Világtörténet

megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált

A Nagy Képes Világtörténet

az élet bibliája nélkülözhetelen és mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni

A Nagy Képes Világtörténet

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul

A Nagy Képes Világtörténet

fejleszti a művelést, táplálja a tudást, nemesíti lelket

A Nagy Képes Világtörténet

brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is így a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM KLASSIKUS KÖNYVE, A LEGGÁZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent meg. — Négy havonként jön egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

teljes mű ára **192 korona**

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető **3 koronás** csekély havi részletfizetésre e rendelőlapon segítségével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva hozzánk beküldendő

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság
Budapest VIII, Üllői-ut 18

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

ezimű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy addigélé három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók

Kelt: ..... Név: .....
Állás: .....